

B.A. (SEM/CR) CBCS Part-III Semester-V Examination: March/April-2023
History (Optional) Paper-XI
HISO11: History: Its Theory

Day and Date: Tuesday, 16/05/2023
Time: 1.00 PM To 3.00 PM

Total Marks: 60

Instructions:

1. All Questions are Compulsory.
2. All Questions carry equal marks.
3. Figures to the right indicate full marks

Q.1. Choose the Correct alternatives from the following.

15

- 1 A researcher should use..... Survey while writing history.
 A) Self did B) Done by another C) Pre-existing D) Comparative
- 2means scientific observation of the problem.
 A) Questionnaire B) Doordarshan C) Survey D) Radio
- 3 Inthere is an exchange of thoughts and views between the researcher and the narrator.
 A) Interview B) Questionnaire C) Newspapers D) Short film
- 4 Survey has can be limitation because researcher or person are
 A) Subjective B) Objective C) Prejudice D) None of these
- 5 Internal criticism is divided into two parts namely ----- and -----
 A) Positive and Negative Criticism B) Positive and Negative Criticism C) Inference and generalization
 D) None of these
- 6 There is a Struggle between objectivity and ----- in the process of writing history.
 A) Subjectivity B) Objectivity C) Presentation D) Periods
- 7 -----is the first stage in research process.
 A) Collection of evidences B) Selection of topic C) Chronological arrangement of sources
 D) interpretation of the past
- 8 Interpreting of historical events and those events clarify by meaningful way this process call histories

 A) Presentation B) Generalization C) Testing D) Analysis
- 9 While Presenting the incident, the historian's language Should be -----
 A) Simple, easy, straightforward and understandable B) Universal C) Reasonable D) Reliable
- 10 Generalizations is based on.....
 A) Thought B) Analysis C) Logic D) Hypothesis
- 11 The main purpose of footnotes is.....
 A) Demonstrate strong evidence support B) To Mislead readers C) To create confusion in the minds of
 the readers D) To point out mistakes in your writing
- 12 The researcher used index as.....
 A) Certificate B) Map C) Mirror D) Sketch

- 13 The names of books should be given inwhile preparing the bibliography.
A) Persian B) Arabic C) Latin D) Italics
- 14 have been used in research since ancient time.
A) Graphs B) Diagrams C) Map D) Chart
- 15 There are..... Methods of creating bibliographies around the world.
A)Two B) Different C) Four D) One

Q.2. Write short Notes (Three out of Four) .

15

- 1 Interview
- 2 Written sources
- 3 Presentation
- 4 Appendix

Q.3. Write short Answers (Three out of Four) .

15

- 1 Give nature of Historical sources?
- 2 Explain the steps of historical research?
- 3 How to give footnotes?
- 4 Give information about slip method?

Q.4.. Answer the following question on broad. (One out of two).

15

- 1 Which dimensions used for external criticism explain?
- 2 Give explanation about how to do data analysis and Interpretation?

मराठी रूपांतर

सूचना: :

1. सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे.
2. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.
3. उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

Q.1. खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा.

१५

- 1 संशोधकाने इतिहासलेखन करताना..... सर्वेक्षण वापरावे.
अ) स्वतः केलेले ब) दुसऱ्याने केलेले क) पूर्वी अस्तित्वात असलेले ड) तौलनिक
- 2 म्हणजे समस्यांचे शास्त्रशुद्धपद्धतीने केलेले निरीक्षण होय.
अ) प्रश्नावली ब) दूरदर्शन क) सर्वेक्षण ड) रेडिओ
- 3 मध्ये संशोधक व निवेदक यांच्यात विचार व दृष्टीकोणाचे आदान-प्रदान होते.
अ) मुलाखत ब) प्रश्नावली क) वृत्तपत्रे ड) लघुचित्रपट
- 4 व्यक्ती वा संशोधक मूलतः.....असल्याने बऱ्याच वेळा केलेल्या सर्वेक्षणाला मर्यादा पडू शकतात.
अ) वस्तुनिष्ठ ब) व्यक्तिनिष्ठ क) पूर्वग्रहदूषित ड) यापैकी नाही
- 5 अंतरंग परीक्षणाचे..... व..... असे दोन भाग केले जातात.
अ) सकारात्मक व नकारात्मक परीक्षण ब) वस्तुनिष्ठ व व्यक्तीनिष्ठ क) साम्यानुमान व सामान्यीकरण ड) यापैकी नाही

- 6 इतिहासलेखन प्रक्रियेमध्ये वस्तुनिष्ठता आणि..... हा संघर्ष आहेच.
अ) व्यक्तीनिष्ठता ब) वस्तुनिष्ठता क) सादरीकरण ड) कालखंड
- 7 संशोधन प्रक्रियेमध्येही प्रथम पायरी आहे.
अ) पुराव्यांचे संकलन ब) विषयाची निवड क) साधनांची सुसंगती लावणे ड) भूतकाळाची मांडणी
- 8 ऐतिहासिकघटनांचे अर्थप्रवाही स्पष्टीकरण करणे त्याचा अन्वयार्थ लावणे म्हणजेच इतिहासाचे..... होय.
अ) सादरीकरण ब) सामान्यीकरण क) परीक्षण ड) विश्लेषण
- 9 घटनेचे सादरीकरण करत असताना इतिहासकाराने आपली भाषा..... ठेवावी.
अ) साधी, सोपी, सुटसुटीत व सुबोध ब) सर्वमान्य क) तर्कसंगत ड) विश्वासार्ह
- 10 सामान्यीकरण हेआधारित करावे लागते.
अ) विचारावर ब) विश्लेषणावर क) तर्कावर ड) घटीतावर
- 11 तळटीप देण्याचा मुख्य उद्देश..... असतो.
अ) भक्कम पुराव्याचा पाठिंबा दाखवून देणे ब) वाचकांची दिशाभूल करण्याचा क) वाचकांच्या मनात संभ्रम निर्माण करण्याचा ड) आपल्या लिखाणातील चुका दाखवण्यासाठी
- 12 संशोधकास सूचीचा वापर.....सारखा होतो.
अ) दाखल्या ब) नकाशासारखा क) आरशासारखा ड) रेखाचित्रासारखा
- 13 संदर्भग्रंथाची यादी तयार करताना ग्रंथाची नावे.....मध्ये दयावीत.
अ) पर्शियन ब) अरेबिक क) लॅटिन ड) इटॅलिक
- 14 प्राचीन काळापासून संशोधनामध्ये..... चा वापर केला जातो.
अ) आलेख ब) आकृत्या क) नकाशे ड) कोष्टके
- 15 संदर्भ ग्रंथ यादी तयार करण्याच्या जगभरात..... पद्धती आहेत
अ) दोन ब) विविध क) चार ड) एक

Q.2.टीपा लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन).

१५

- 1 मुलाखत
- 2 लिखित साधने
- 3 सादरीकरण
- 4 परिशिष्ट

Q.3.थोडक्यात उत्तरे लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन) .

१५

- 1 ऐतिहासिक साधनांचे स्वरूप स्पष्ट करा ?
- 2 इतिहास संशोधनातील टप्पे स्पष्ट करा?
- 3 तळटिपा कशा द्याव्यात?
- 4 स्लिप पद्धतीची माहिती दया?

Q.4.सविस्तर उत्तर लिहा. (दोन पैकी एक) .

१५

- 1 बहिरंग परीक्षणसाठी कोणती परिमाने वापरली जातात स्पष्ट करा ?
- 2 माहितीचे पृथक्करण व अन्वयार्थ कसा लावावा स्पष्ट करा

Model Answer Paper

B.A. (SEM/CR) CBCS Part-III Semester-V Examination: March/April-2023
History (Optional) Paper-XI
HISO11: History: Its Theory

Q.1. खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा.

१५

- 1 संशोधकाने इतिहासलेखन करताना..... सर्वेक्षण वापरवे.
अ) स्वतः केलेले ब) दुसऱ्याने केलेले क) पूर्वी अस्तित्वात असलेले ड) तौलनिक
Option 1
- 2 म्हणजे समस्यांचे शास्त्रशुद्धपद्धतीने केलेले निरीक्षण होय.
अ) प्रश्नावली ब) दूरदर्शन क) सर्वेक्षण ड) रेडिओ
Option 3
- 3 मध्ये संशोधक व निवेदक यांच्यात विचार व दृष्टीकोणाचे आदान-प्रदान होते.
अ) मुलाखत ब) प्रश्नावली क) वृत्तपत्रे ड) लघुचित्रपट
Option 1
- 4 व्यक्ती वा संशोधक मूलतः..... असल्याने बऱ्याच वेळा केलेल्या सर्वेक्षणाला मर्यादा पडू शकतात.
अ) वस्तुनिष्ठ ब) व्यक्तिनिष्ठ क) पूर्वग्रहदूषित ड) यापैकी नाही
Option 3
- 5 अंतरंग परीक्षणाचे..... व..... असे दोन भाग केले जातात.
अ) सकारात्मक व नकारात्मक परीक्षण ब) वस्तुनिष्ठ व व्यक्तीनिष्ठ क) साम्यानुमान व सामान्यीकरण ड) यापैकी नाही
Option 1
- 6 इतिहासलेखन प्रक्रियेमध्ये वस्तुनिष्ठता आणि..... हा संघर्ष आहेच.
अ) व्यक्तीनिष्ठता ब) वस्तुनिष्ठता क) सादरीकरण ड) कालखंड
Option 1
- 7 संशोधन प्रक्रियेमध्ये ही प्रथम पायरी आहे.
अ) पुराव्यांचे संकलन ब) विषयाची निवड क) साधनांची सुसंगती लावणे ड) भूतकाळाची मांडणी
Option 2
- 8 ऐतिहासिक घटनांचे अर्थप्रवाही स्पष्टीकरण करणे त्याचा अन्वयार्थ लावणे म्हणजेच इतिहासाचे..... होय.
अ) सादरीकरण ब) सामान्यीकरण क) परीक्षण ड) विश्लेषण
Option 1
- 9 घटनेचे सादरीकरण करत असताना इतिहासकाराने आपली भाषा..... ठेवावी.
अ) साधी, सोपी, सुटसुटीत व सुबोध ब) सर्वमान्य क) तर्कसंगत ड) विश्वासार्ह
Option 1
- 10 सामान्यीकरण हे आधारित करावे लागते.
अ) विचारावर ब) विश्लेषणावर क) तर्कावर ड) घटीतावर
Option 4
- 11 तळटीप देण्याचा मुख्य उद्देश..... असतो.
अ) भक्कम पुराव्याचा पाठिंबा दाखवून देणे ब) वाचकांची दिशाभूल करण्याचा क) वाचकांच्या मनात संभ्रम निर्माण करण्याचा ड) आपल्या लिखाणातील चुका दाखवण्यासाठी
Option 1
- 12 संशोधकास सूचीचा वापर..... सारखा होतो.
अ) दाखल्या ब) नकाशासारखा क) आरशासारखा ड) रेखाचित्रासारखा
Option 3
- 13 संदर्भग्रंथाची यादी तयार करताना ग्रंथाची नावे..... मध्ये द्यावीत.
अ) पर्शियन ब) अरेबिक क) लॅटिन ड) इटॅलिक

Option 4

14 प्राचीन काळापासून संशोधनामध्ये..... चा वापर केला जातो.

अ) आलेख ब) आकृत्या क) नकाशे ड) कोष्टके

Option 2

15 संदर्भ ग्रंथ यादी तयार करण्याच्या जगभरात..... पद्धती आहेत

अ) दोन ब) विविध क) चार ड) एक

Option 2

Q.2.टीपा लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन).

१५

1 मुलाखत

Ans:

2 लिखित साधने

Ans:

3 सादरीकरण

Ans:

4 परिशिष्ट

Ans:

Q.3.थोडक्यात उत्तरे लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन) .

१५

1 ऐतिहासिक साधनांचे स्वरूप स्पष्ट करा ?

Ans:

2 इतिहास संशोधनातील टप्पे स्पष्ट करा?

Ans:

3 तळटिपा कशा द्याव्यात?

Ans:

4 स्लिप पद्धतीची माहिती द्या?

Ans:

Q.4.सविस्तर उत्तर लिहा. (दोन पैकी एक) .

१५

1 बहिरंग परीक्षणसाठी कोणती परिमाने वापरली जातात स्पष्ट करा ?

Ans:

2 माहितीचे पृथक्करण व अन्वयार्थ कसा लावावा स्पष्ट करा

Ans:
